

Kostensoort: nvt
Bedrag: € 0,00

Gedeputeerde
belast met
behandeling: drs. B.J. de Reu

Vergadering PS: 1 februari 2019
Nr: [19002643](#)
Agenda nr:
Vergadering GS: 22 januari 2019
Nr: 18931169

Onderwerp: Rapport Berenschot over de toekomstige
positionering van de onderzoeksfunctie in Zeeland **VOORSTEL (aangepast)**

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Het verschijnen van de Staat van Zeeland vormde aanleiding Berenschot advies te laten uitbrengen over de toekomstige positionering van de onderzoeksfunctie in Zeeland. Berenschot concludeert dat samenwerking van verschillende lokale partijen in een provinciaal datacenter samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de beste perspectieven biedt voor een toekomstbestendige onderzoeksinfrastructuur in Zeeland. Voorgesteld wordt in te stemmen met deze voorkeursoptie en deze door een *verkenner/kwartiermaker* met de lokale Zeeuwse partners verder te verkennen en te ontwerpen.

Naar aanleiding van de discussie rond de Staat van Zeeland 2017 zijn door ons twee onderzoeken geïnitieerd, namelijk:

- Een review van de Staat van Zeeland 2017 door APE;
- Een onderzoek naar de toekomstige positionering van de onderzoeksfunctie door Berenschot.

In onze brief van 6 maart jl. (met kenmerk 18006697) hebben wij u hierover geïnformeerd. Deze brief is in de commissie Economie van 9 maart jl. besproken.

Begin mei heeft APE de gevraagde review opgeleverd. De uitkomsten hiervan zijn door ons college onderschreven en behandeld tijdens de commissie Economie op 18 mei jl. Inmiddels heeft ZB| Planbureau een herziene versie van de Staat van Zeeland 2017 uitgebracht.

In juli 2017 is de toezegging (nr.91) gedaan aan de Staten om op een later moment terug te komen op de wijze waarop de kennis- en informatiehuishouding bij de Provincie Zeeland wordt geregeld.

Het verschijnen van de Staat van Zeeland vormde aanleiding deze toezegging in een bredere Zeeuwse context te bezien en Berenschot advies te laten uitbrengen over de toekomstige positionering van de onderzoeksfunctie in onze provincie, zoals momenteel naast ZB| planbureau, onderwijs- en onderzoeksorganisaties, gemeenten en Provincie in Zeeland is belegd.

Het rapport over de toekomstige positionering van de onderzoeksfunctie is door Berenschot op 2 november 2018 opgeleverd. Dit statenvoorstel vervangt onze eerdere brief aan u van 20 november 2018 (met kenmerk 18928048), waarmee wij dit rapport aan u hebben aangeboden.

Berenschot heeft met verschillende partijen binnen (en buiten) de provincie gesproken en voor Zeeland verschillende opties onderzocht:

1. Doorstart Planbureau;
2. Provinciaal datacenter;
3. Planbureau opheffen;
4. Continueren huidige situatie.

Berenschot concludeert dat op basis van de verschillende ontwerpcriteria (zoals onder meer professionaliteit, Zeeuwse inbedding, breed eigenaarschap, nationale en internationale samenwerking, governance) samenwerking van verschillende lokale partijen in een provinciaal datacenter samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de beste perspectieven biedt voor Zeeland om een toekomstbestendige onderzoeksinfrastructuur voor de ontwikkeling en monitoring van beleid op te zetten en in stand te houden. (optie 2). Uitgangspunt hierbij is een nog te formuleren gezamenlijke opdracht van Provincie en de Zeeuwse gemeenten.

Met optie 2 komen in ieder geval de volgende doelen voor Zeeland binnen bereik:

1. Beter besluitvorming en beter, efficiënter voorbereid beleid door de provincie Zeeland door accurate, integrale en up-to-date data en informatie;
2. Vergroten van de mogelijkheden voor het vergelijken van statistieken met andere provincies, gemeenten en regio's in Nederland en de grensgebieden;
3. Beschikbaarheid van open data voor externe partijen zoals kennisinstellingen en bedrijven (creatie provinciaal datalandschap).

De keuze in het rapport voor optie 2 sluit aan bij de nieuwe landelijke ontwikkeling, die een aantal jaren geleden nog niet bestond, dat het CBS samen met gemeenten zgn. Urban Data Centers (UDC's) opzet. Inmiddels zijn er 11 UDC's in Nederland. Recentelijk zijn ook twee provinciale datacenter opgestart, namelijk in Limburg en Noord-Brabant. De inrichting van een datacenter op provinciaal niveau past bij de verschuiving van verantwoordelijkheden van het rijk naar de provincie. Daarmee kan het CBS nu op alle niveaus - rijk, provincie en gemeenten - actief samenwerken op het gebied van datavraagstukken. Gegevens worden op deze wijze op alle niveaus vergelijkbaar en zijn te aggregeren. Deze zijn immers gebaseerd op CBS-data, waarbij er altijd dezelfde definities worden gebruikt en de nodige privacy waarborgen gelden. Ook focust het CBS op meer op samenwerking met de grensregio's, waardoor ook data vanuit Vlaanderen binnen ons bereik komen.

Deze (provinciale) datacenters zijn net als de UDC's geen nevenvestigingen van het CBS, maar samenwerkingsverbanden die lokale/regionale partijen met het CBS zijn aangegaan, met een eigen unieke lokale/regionale inbedding. Er bestaat dan ook geen blauwdruk, maar het CBS heeft de afgelopen jaren wel de nodige ervaring met het inrichten van dergelijke datacenter opgedaan.

Als college vinden wij deze voorkeursoptie in het rapport voldoende onderbouwd om nu aan u voor te leggen. We zijn er ons van bewust dat het om een complex traject gaat, waarbij wij u vroegtijdig betrekken. Een definitief besluit over de wijze waarop deze functie wordt vormgegeven, de thema's die het betreft, welke mogelijke organisaties die hier naast het CBS en het huidige Planbureau in zullen participeren en de wijze waarop de onafhankelijkheid en kwaliteit worden geborgd, kan in dit stadium nog niet worden genomen.

Vandaar dat wij met dit statenvoorstel u vragen in te stemmen met de keuze voor optie 2. In de vervolgfase wordt een *verkenner/kwartiermaker* opdracht gegeven met het CBS en in samenspraak met de Zeeuwse stakeholders, waaronder de HZ, vorm te geven aan een provinciaal datacenter. Een eerste rapportage zou dan het tweede kwartaal 2019 kunnen worden verwacht.

Overleg met ZB| Planbureau (ZB)

Op 12 november jl. hebben de heren De Reu en De Bat namens ons college een constructief overleg gehad met de Raad van Toezicht en Raad van Bestuur van ZB over voorkeursoptie 2. Alhoewel er bij de ZB nog onzekerheden zijn rond de bedrijfsmatige en personele gevolgen, is ZB bereid samen met de Provincie in te zetten op uitwerking en realisatie van de genoemde voorkeursvariant, in het belang van de versterking van de onderzoeksfunctie in Zeeland. Van de kant van de Provincie en ZB is aangegeven, dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om deze gevolgen in kaart te brengen en op te vangen. Afsproken is om in dit traject samen op te trekken.

Daarmee kiezen we er nu voor om de samenwerking met het CBS verder uit te werken, maar is echter nog geen sprake van een definitieve invulling van een samenwerkingsrelatie of businesscase. In de opdracht aan de *verkenner/kwartiermaker* zullen we ook verzoeken de ZB te betrekken in de uitwerking van de opdracht om negatieve personele gevolgen te voorkomen en frictiekosten zoveel mogelijk te beperken. Ook bij de aanwijzing van de *verkenner/kwartiermaker* zullen we ZB betrekken.

Mochten zich belangrijke hiccups of ontwikkelingen voordoen in de uitwerking van deze voorkeursoptie, dan zullen we u daarover uiteraard informeren. Uiteindelijk zal de uitwerking van deze voorkeursoptie doorwerken in aanpassingen van de provinciale begroting en uit dien hoofde ter goedkeuring aan u worden voorgelegd.

Het rapport Berenschot (bijlage) heeft u inmiddels ontvangen. De voorkeursvariant voor samenwerking met het CBS leggen wij met dit (aangepaste) voorstel aan u voor.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 22 januari 2019, nr. 18931169;

besluiten:

1. Kennis te nemen van het rapport van Berenschot van 2 november 2018 over de toekomstige positionering van de onderzoeksfunctie in Zeeland;
2. Voorkeursoptie 2 voor het onderbrengen van deze onderzoeksfunctie bij een samen met het CBS en lokale partners op te zetten provinciaal datacenter nader uit te werken;
3. Daartoe door ons een verkenner/kwartiermaker aan te laten stellen, die voorkeursoptie 2 met de verschillende Zeeuwse partijen verder kan verkennen en ontwerpen en de uitkomst hiervan voor te leggen aan Provinciale Staten.